

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

Nr. 18. VII aastakäik

15. septembril 1932.

Tellimishind:

Aastas . . .	kr. 2.50
Poolaastas . . .	” 1.50
Välismaale . . .	” 5.00
Poolaastas . . .	” 3.00

Toimetus:

Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45
Kõnetraat 426-15. Toimetaja kõnetunnid:
Igal äripäeval 12—2 p. l.

Kuulutuste hinnad:

1/1 lhk. . .	kr. 40.00
1/2 ” . . .	” 22.00
1/4 ” . . .	” 12.00

Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Liialdusi meie tööstusettevõtete asutamisel. Kaubandus-tööstuskoda delegatsioon riigivanema ja majandusministri jutul. Ottawa konverents. Kas võib maksukomisjon maksukohuslast trahvida ärraamatute mittepidamise eest? Kaubandus-tööstuskoda teateid. Äride register. Abieluvaranduse lahutamise lepinguid. Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt. Tolliteateid. Toiduainete turg. Välisbörsid, Kauba hindu, Tallinna börsi kursisedel.

Liialdusi meie tööstusettevõtete asutamisel.

Näitus-messi ajal ringhäälingus ette kantud.

Käesoleval nädalal, meie kodumaa tööstuse ja kaubanduse paraadi ajal, oleks vist kohane vaadelda mitte üksnes seda, mis kodumaa tööstus on suutnud ja suudab valmistada ja tarvitajale pakkuda, vaid kodumaa tööstureil ja neil, kes sellesse seisusesse kavatsevad astuda, tuleb veidi seisatada ja vaadelda ka seda, kas meie senises tegevuses ja toimetusis pole ehk väärsumme ja eksitusi, missugustest tuleks hoiduda.

Meile kõikidele on iga päevaga ikka tunduvam raske majanduslik surutis, iga päevaga muutub meile turg nagu kitsamaks. Me valmistame kaupu, saadame müügile, kuid mõne aja pärast leiame, et kaupmees pole suutnud meie tooteid müüa. Teiselt poolt kuuleme jälle alatist nurnat, et kodumaa tööstuse tooted on kallid ja et tarvitaja ei suuda neid osta.

Kui võtame meie kodumaa tööstusettevõtete nimestiku ja seda võrdleme nimestikuga aastat 10 tagasi, siis näeme, et praeguses nimestikus puudub terve rida nimesid; need on tegutsevate hulgast välja langenud, on surnud. Kui küsida — miks ja mis on olnud põhjuseks, et tarvilisena paistnud tööstus kümme aastat hil-

jem enam ei tegutse, sest 10 aastat tööstusettevõtte elus pole pikk aeg (tavaliselt loetakse see ajaks, mis vaja selleks, et ehitada ja organiseerida ettevõttele tugev alus ja vajaline nimi), siis kuuleme väga mitmesuguseid põhjusi: — pole antud vajalist laenu, valitsus ei ole alandanud toorainete tolli ega ole annud tollikaitset valmis- saadustele, kaup pole leidnud tarvitajat, pank on võla üles ütelnud jne. Tuuakse ette kümneid põhjusi, mis kõik üksikult ja koos ettevõtte on hävitanud. Peagu kunagi pole kuulda olnud, et ka ettevõtte asutaja või omanik milleski oleks süüdi olnud.

Peab siiski märkima, et väga sagedasti meie töösturid oma ettevõtte surmas õige palju on ise süüdi. Tahame siin puudutada üht põhjust, miks laostunud ettevõtete arv meil on nii suur.

Vabadussõja lõppedes algas meil tööstuse ülesehitamine. Tol ajal puudus ülevaade, mis meil on ja mida meile on vaja, küll tunti aga kaubanälga ja kõik, mis suudeti valmistada, leidis ka ostja. Samal ajal hellitati meil lootust, et varsti-varsti avanevad nii ida kui ka lääne suured turud ja eriti idas leidub meie tooteile

suur turg, kus meie kui naaberrahvas ja olude tundja kõik, mis valmistame, suudame ära müüa. See kõik virgutab ettevõtlikkusele ja me mäletame, kuidas meil siis tööstusettevõtteid aina asu tati. Ida turg jäi suletuks, selgus koguni, et seal meile võib ilmuda võistleja; siis pöördusime läände — ka seal ilmnas, et meil seal tuleb palju õppida enne kui seal suudame pinda võita, ja et seal peab ületama väga suuri raskusi. Jäi järele kodumaa turg ja selle nõuetega kohanemine. Püüti siis seda teha ja pöördi ikka rohkem tähelepanu siseturule. Varsti ilmnas aga, et meie ettevõtlikkus ei arvesta kodumaa turu mahutust, vaid avati ettevõtteid, mis kogusummas kaugelt rohkem suudavad valmistada kui tarvitajaskond vajab. See ettevõtlikkus ei ole tänini veel kahanenud, vaid, koguni selle vastu, näib üha kasvavat, saades tõenäoliselt toitu praegu maksvaist kitsendust majandusalal, nagu monopol, valuutaraskused, mõnel alal veel kõrged tollid jne. Seepärast kuuleme ja näeme, kuidas meie ametasutused peavad kibedat võitlust ettevõtlikkusega, mis tahab luua uusi ettevõtteid aladel, kus neid juba niigi on küllalt olemas. See võitlus ja ettevõtlikkuse pädurdamine oleks vast nõrgalt põhjendatud normaalaegadel, kuid praegusel ajal, millal majanduskriisist ülesaamiseks kõikide jõudude koondamine on vajaline ja neid kokkuhoidlikult tuleb käsitada, peab leppima ja õigustama seda. See omakord nõuab ka meie tööstureilt ja ettevõtjailt rohkem mõtlemist ja süvenemist asjasse, enne kui asuda ettevõtte asutamisele. Kui leitakse, et on kapitali ja huvi tööstuse asutamiseks, siis tuleb peale kõige muu otsekohe pidada silmas ja küsida endalt, milleks on kõige rohkem huvi ja teadmisi ja kas oleks sel tööstusel loomulikke eeldusi seks, et ta tooted võiksid leida turgu, ja kas on tõesti vajadust kavatsatud tööstusettevõtte asutamiseks või on juba säärane tööstusala olemas, kui suures määras, kas ta tootevõimelt suudab turgu rahuldada ja kui suure töökoormaga ta praegu töötab. Nende küsimuste peale tuleb tingimata leida vastused ja kui selgub, et olemasolev tööstus oma töövõimelt suudab turgu rahuldada, ta töökoorem aga mõnesugustel põhjustel on väike, siis oleks ainus õige tegu loobuda kavatsusest, sest et vastasel korral mahutame kapitali, mida meil on äärmiselt vähe ja mis seepärast ka meil on kallim kui kuski mujal, ebatasuvalt. Niisugust ebatasuvat kapitali mahutamist näeme kahjuks väga paljudel aladel.

Me pärisime vene ajast võrdlemisi suure õnesklaasitööstuse, millest üks vabrik oli võrdlemisi töökorras, tema jaoks on meil kütteaine

ja suur osa toormaterjaali kodumaalt saada. Seati korda veel teine vabrik ja pandi tööle; mõni aeg hiljem selgus aga, et turg mõlema jaoks on väike, ja teine vabrik lõpetas tegevuse. Võis arvata, et see asjaolu oleks küllaldane seks, et uute õnesklaasitööstusettevõtete asutamist loobutaks. Aga ei — kuni tänaseni on 5 uut õnesklaasitööstust asutatud ja jälle hingusele läinud.

Praegu on puuvilla-, kalevi- ja siidikudumise toodete sissevedu kitsendatud, see tundub paljudel nagu mingisuguseks märguandeks, et vaja on neil aladel asutada uusi ettevõtteid. Vaatamata sellele, et olemasolevais puuvilla- ja kalevivabrikuis suured saalid on tegevuseta masinaid täis ja vabrikuil koormaks vaid 30% töövõimest, sest töölised töötavad seal nädalas kõigest 3—4 päeva, on meil püstitatud 3 puuvilla- vabrikut, missugused ka jälle on läinud hingusele. Seda asutamispalavikku näeme ka kalevi-, naela-, kosmeetika- ja terves reas muudes tööstusharudes. Võiakse ju lausuda, et ega's see kahju too — hulk vabrikuid toovad kaasa võistluse ja toodete hinna languse; vabrikute omavaheline võistlus parandab ka toodete kvaliteeti. Ja muidugi, see on kõik teoreetiliselt õige ja ilus, kuid kas on keegi, kes selles meie tööstuses või üldse meie igapäevases elus on võinud veenduda? Kui on olnud juhtumeid, et mõnd toodet on müüdüd odavamalt, siis on siin olnud tegemist ikka toote kvaliteediga, mis on madalam eelmisest, või jälle võistlusvõttega, mis oli kas teadlikult või muudel kaalutlustel nii toimitud. On väga palju juhtumeid, kus asutajale juba ettevõtte asutamisel oli teada, et ettevõtte on liialt suur meie turu jaoks või aga on selle kaubaliigi tarvitamine nii väike, et see ei või tasuda tootlemiskulusid; kuid vaatamata sellele kutsutakse ettevõtte ellu, muidugi peamiselt laenatud kapitaliga. Lastakse siis tooted turule, antakse igale, kes lubab müüa, suurel määral krediiti, lubatakse kõrgeid % jne. Sel viisil mõni aeg tegutsedes ilmnevad juba halbakuulutavad tunnused — operatsioonikapital on otsas, laenu ei saa, sest ettevõtte on üleni võlgades, mõni müüja on maksujõuetu, toor- ja muude ainete müüjad nõuavad rahas ostmist, ühe sõnaga — läheneb lõpp. Siis minnakse võistleja juure ja tehakse ettepanek ühinemiseks; ei õnnestu see, hüütakse appi valitsust, Eesti pank, nõutakse tollikõrgendusi ja muidki soodustusi. Ja kõige selle nurjumisel lõpetatakse tegevus. Likvideerimisel saadakse heal juhtumil vast pooled laenuandjaist rahuldada, teised jäävad oma rahast ilma; samuti kaotavad ka omanikud oma kapitali. Jääb järele kibedus, sagedasti veel võlavangla. Kiru-

takse ja sajatatakse valitsust, panku ja kõiki, kes on julgenud midagi näidata või ütelda ettevõtte elujõuetuse kohta.

Tuleb ette ka niisuguseid asutajaid, kes ostavad välismaalt tarvitatud ja sealsest tööstusest juba väljavisatud seadeid, seavad need siin üles arvestades seda, et olemasolevad konkurentsettevõtted ostavad ettevõtte ära ja et sel teel saab siis ilusa summa raha. Mõnikord see õnnestub, mõnikord mitte. Viimasel juhtumil on jälle tuntud käigud, hädaldamised, laenuid ja — pankrott.

Ja mis on siis saanud säärasest asutamisest riik, rahvamajandus, tarvitaja? On antud välja suured summad muidugi nappi valuutat, mida meil jätkub vaevalt hädavajalise ostuks; raisatud on oma kapitalid, mida mõnel muul alal palju ja palju rohkem vaja oli ja kasulikumalt oleks võidud kasutada. Ja kas tarvitaja on sellest asutamisest midagi võitnud? Ei, ta on, võib-olla, paaril juhtumil küll veidi odavamalt kaupa saanud, kuid see on sagedasti kvaliteedilt olnud halvem varem ostetust ja see on heidutanud tarvitajat kodumaa kaupa tarvitamast, sest tarvitaja leiab, et kodumaa kaup pole väärtuselt ühtlane ega kindla kvaliteediga. Samuti jääb temale arusaamatuks, miks kauba hind täna on üks ja homme teine, ja tekib küsimus, missugune peaks olema see õige hind. Eile ostsin pudeli makstes 18 senti, täna müüakse 12 sendiga, eile maksin seebi eest 25 senti, täna pakutakse 30 sendiga paar; homme on sagedasti hinnad eelmistest palju kõrgemad.

Tõsi ju on, et meie toodete hinnad mõnel alal on märksa kõrgemad kui vahest mõnes välisriigis samal alal.

Kuid hindade võrdlemiseks ja hindade tasapinna määramisel on mõjuandev hulk tegureid, mida meil tihti ei arvestata. Siiski peab rõhutama, et meie toodete hindade juures on mänginud ja mängivad tulevikuski väga suurt osa, igatahes rohkem kui seda tänini on arvestatud, säärased kergel käel ja mõtlemata ette võetud investeerimised, missuguste kulud ja kahjud ikka ja ikka tarvitaja maksab kinni.

Säärased rahvamajanduslikult põhjendamatud ja kahjulikud investeerimised ettevõtetesse toovad kaasa veel muidki pahesid. Nad ei arvesta tööliskonna kaitseks maksmapandud korraldusi, neis rikutakse töökaitse määrusi, tööliste töötasu vähendatakse, sagedasti jäetakse töötasu välja maksmata. Töölistena püütakse kasutada väheõppinud või üsna noort tööjõudu. Eriti viimaste kasutamine loob noortes arvamise, nagu võiksid nad endid teatavale oskusalale pühendada ja sel alal püsivat tööd leida; kuid mõne aja pärast, kui ettevõtte on jäänud seisma, sel-

gub, et nad oma valitud alal tööd ei leia ja jällegi peab valima uue ala ja hulk aega kulutama õppimiseks. Selle tagajärjel on ka alatiseks nähtuseks, et meil on väga palju n. ö. poolõppinud oskustöölisi, kuid häid asjatundjaid töölisi peame tooma välismaalt ja neile maksma head tasu.

Seepärast ei saa praegu teha etteheiteid, kui püütakse pidurdada meie ettevõtlikkust ja juhtida teda vajalikesse raamidesse — praegu peame hoidma kokku ja kogu jõu juhtima seks, et hoiduda raiskamisest.

Tahaksime veel manitseda neid, kes väga sagedasti on süüdi kirjeldatud väärnähatuses. Hiljuti kuulasime üht kõnet, kus heideti ette, et me isegi hiirelõkse sisse veame. Neid ometi peaksime suutma ise valmistada, hüüdis kõneleja. Tahaksime sellelt härralt küsida, kas on ta kogunud andmeid, kui palju ja kui suure summa eest me hiirelõkse sisse veame ja mis maksab üks lõks valmis kujul välismaalt ostes. Seda on ta tähele pannud, et hiirelõkse sisse tuuakse, kuid samas linnas helgivad ja punetavad majade plekk-katused, missuguse pleki eest me igal aastal üle 50.000.000 sendi saadame välismaale ja mida me väga hästi võiksime asendada kodumaalt saadava katusekatmise materjaliga ja mis annaks meile tunduva välisvaluuta kokkuhoiu ja hulgate tööliste tööd.

Ja niisuguseid isamaalasi ja kodumaa tööstuse edendajaid ning propageerijaid on meil kahjuks väga palju. Mõni neist läheb veelgi kaugemale, on isegi leidnud tarviliseks, et kodulinna asutatud ettevõtte toodete eest võiks rohkem maksta 20% kui makstakse välispool kodulinna piire asuva ettevõtte toodetest, vaatamata sellele, et kodulinna asutatava ettevõtte alal on juba niikuinii ületoodang ja olemasolevad vabrikud raskustes. Niisugune kolgapoliitika, mis ajab taga vaid ühe väikese linna või kihelkonna näilisi kasusid ega suuda kaugemale näha või arvestada kogu rahvamajanduse huve, on meie ettevõtlikkusele lausa hävitav ja kahjulik.

Seepärast, töösturid ja ettevõtjad, ei või ettevõtteid kergel käel ellu kutsuda. Kui teil on vaba kapitali, siis mahutage see ettevaatlikult, arvestades juba olemasoleva tööstuse elujõulisust, sellega kergendate majanduslikke raskusi ja annate kodumaa tööstusele tugeva aluse, mis võimaldab tal ka tulevikus raskusi kergemini kanda; sest need raskused tulevad, kuna praegused kitsendused ega kaitsetollid ei jää püsima lõpmatuseni. Neid ei suuda kanda tarvitaja, kui meie tööstur ei oska endale luua alust, mis võimaldaks tootlemise muuta odavamaks ja hinda tarvitaja kandejõule kohandada.

J. Michelson.

Kaubandus-tööstuskoja delegatsioon riigivanema ja majandusministri jutul.

Esitati märgukiri vabariigi valitsusele.

Reedel, 2. sept. s. a., käis Kaubandus-tööstuskoja delegatsioon, koosseisus koja juhatuse esimees J. Puhk ja liikmed P. Kurvits, R. Tofer, E. Meksi, B. Meyer, A. Sinisoff ja O. Treilmann, härra riigivanema ja majandusministri jutul, esitades märgukirja kaubanduse ning tööstuse raskest seisukorrast ja sammude kohta, mis tuleks astuda olukorra parandamiseks meie rahvamajanduses.

Märgukirjas öeldakse:

„Raske majanduslik kriis, mille all praegu kogu meie riik ja kõik ta majandusharud kannatavad, sunnib Kaubandus-tööstuskoja juhatust pöörduma vabariigi valitsuse poole alljärgnevaga:

Juba pikemat aega on majandusringkonnad ärevil kartes uusi maksukoormatusi, mille ulatus ja võtmise viis neile tundmatud. Ärevust suurendavad veel mitmesugused kuuldused Eesti krooni kursi langetamisest, mille mõjul paljud kodanikud oma tagavarasummasid kas mustal börsil välisvaluutaks ümber vahetavad või neid paigutavad muude reaalyäärtuste alla. Usk lähemasse tulevikku on lõonud kõikuma, kuna valitseb kartus homse päeva pärast. Säärane õhkkond, mis viimastel päevadel tekkinud, on majanduselu normaalsele käigule täiesti kurnav, ei vii seda edasi, vaid surmab ettevõtlikkust ja tekitab lootusetust.

Kaubandus-tööstuskoda on teadlik neist raskustest, milliseid riigikassa praegu üle elab. Kuid need raskused ei tohiks olla võitmatud, kui kõik kodanike kihid ühtviisi ja oma jõu kohaselt kutsutaks koormaid kandma raskustest ülesaamiseks. Eelistamata üht majandusalal tegutsevat kodanike kihti teiste kihtide ees ja tunnistasdes kardetavaks uute maksude sisseseadmise, tuleks senised maksud ja koormatused jagada õiglaselt kõikide majanduslike alade vahel. Kui riigikassa seisukord seda nõuab, võiks läbikäigumaksu ajutiselt, hädaabinõuna, panna maksma, kuid tema alla peaksid kuuluma siis kõik ärilised tehingud, välja arvatud eksportkaubandus, laevavedu ja laevade remont, toimitagu need kas kaupmeeste ja töösturite või põllupidajate ja vabakutseliste poolt; olgu tehingu objektiks kas vabriku valmistused või põllusaadused; ühtviisi tuleks maksustada nii eraettevõtjaid kui ka kooperatiive ning riigi- ja omavalitsuse ettevõtteid.

Kui öeldakse, et see maks lõppude lõpuks jääb tarvitaja kanda, siis on ju täiesti ükskõik, milline asutus selle maksu riigikassa heaks tarvitajalt võtab, kas eraettevõtte, kooperatiiv, riigivõi omavalitsuse ettevõtte. Sel kujul annaks see maks soovitavaid tulemusi ega oleks ühele kihile ülekohtusem kui teisele.

Meie importkaubad on juba küllaldaselt kõrgete tollidega maksustatud, aga — jällegi kui riigikassa seisukord selle teeb paratamatuks — tuleks kõrgendatud tollidega ka maksustada neid kaupu, mida suuremal hulgal tarvitatakse, näiteks sool ja petrooleum. Elukalliduse tõus sellest ei võiks olla suur, kuna aga riigikassa sissetulekud tollituludest sel juhul küll märksa suureneksid.

Võiks tõsta kohtulõive ja erakaebustena algatatud süüteo asjad, mida võib leppimisega lõpetada, arvata kohtulõivude alla.

Kuid maksude tõstmisega ei saa aga seisukorda püsivalt parandada, kuna maksudel ja koormatustel peab olema ikka oma piir. Seisukorra parandamiseks tuleks meie majanduse juhtimine korraldada ümber, kutsudes nõuandjatena osa võtma majandusringkondade esinduse. Riigi- ja omavalitsusasutuste kulusid tuleb viimase võimaluseni kokku tõmmata. Kaubandus-tööstuskoda on arvamusel, et summasid, mis hariduse ja sotsiaalhoolekande peale välja antakse, veel rohkem võib kokku tõmmata. Meie maaomavalitsused tuleksid ümber korraldada nii, et nad vähemate kuluarvetega võiksid töötada. Kui koondamisi mujal on läbi viidud, siis tuleks ka omavalitsustes teha sedasama, mis omajagu vähendaks omavalitsuste heaks võetavat maksu. Riigivõlgade sissenõudmist tuleb kõikidel aladel jätkata ja need takistused kaotada, mis praegu keelavad mõnedelt kodanike kihtidelt riigimaksu võlgasid sisse nõuda.

Kui põllumajandus on praegu raskes seisukorras, ei tohiks aga unustada, et sama olukord valitseb ka tööstuses ja kaubanduses. Meie eksportitööstus on soigus, ja importkaubandus ei saa tegutseda kõrgete tollide, litsentside ja valuuta kitsenduste pärast. Meie laevadel puuduvad prahid ja osa neist seisab tegevusetu, kuna ka teist osa ootab seismapanek. Tööstuse ja kaubanduse arvel põllumajandust saneerida ei ole praegusel korral võimalik, kuna need alad on isegi väga

raske seisukorras, seepärast tuleb paramatatult võtta revideerimisele ka need soodustused, mis riigikassa kulul põllumajandusele antud, ja kui riigikassa seisukord raske, siis soodustusi piirata, kui mitte lõpetada.

Kaubandus-tööstuskoja juhatus võtab endale julguse neid oma seisukohti käesolevaga ette kanda vabariigi valitsusele ja hellitab lootust, et vabariigi valitsus nad heatahtlikult võtab kaalumisele.

Ottawa konverents.

Ottawas 20. augustil allakirjutatud kokkulepete tekstid avaldati dominioonide ministeeriumi poolt ametlikult alles hiljuti. Trükkis need veel ilmuda pole jõudnud, seepärast tuleb ajalehtedes lühendatud kujul avaldatud tekste esialgu võtta teatud reservatsiooniga.

Nimekirjad soodustustest, mis dominioonid annavad Britile, jäävad esialgu üksikasjades ja tollimäärades avaldamata, et mitte anda võimalust kolmandaile riikidele olukorda enne dominioonide uute tariifimäärade maksmahakkamist ära kasutada. Soodustused, mis Briti annab dominioonidele, on kõik avaldatud ja nad seisavad selles, et Briti kohustub Import Duties Act'iga kuni 15. novembrini 1932. a. maksmapandud dominioonide saaduste tollivaba sisseveo muutma alaliseks (lepingud on sõlmitud 5 a. peale), praeguse olukorraga võrreldes muutusega ainult selles, et kolmandate riikide suhtes teatud tolle (ka vist alates 15. novembrist 1932. a.) veel tõstetakse või maksma pannakse uued, kus neid veel ei olnud.

Kokkulepitud uued tollimäärad on järgmised:

nisu — 2 š. per quarter,

või — 15/— per cwt.,

juust — 15% ad valorem,

toores puuvili — mitmesugused määrad, keskmiselt 15% ad valorem,

sissetehtud õunad — 3 š. 6 d. per cwt.,

muu sissetehtud puuvili — 15% ad valorem, kondenseeritud piim, suhkrustatud, — 5 š. per cwt.,

kondenseeritud piim, suhkrustamata, — 6 š. per cwt.,

munad — 1 š. kuni 1 š. 9 d. per suur sada,

lame, valge mais — 10% ad valorem,

kalamaksaõli — 1 š. 4 d. per gallon,

külmutatud lõhi — 1½ d. per nael,

vask — 2 d. per nael,

riis — 1 d. per nael,

linaseemned — 10½ ad valorem.

Ülaltoodutest on nisu, maisi, vase ja linaseemne sissevedu praegu tollivaba, teiste sisseveotoll on praegu 10% ad valorem.

Britis eelarvekorras maksvad sisseveotollid tõstetakse järgmiselt: kohv kuni 9 š. 4 d. per cwt., kerged viinad kuni 2 š. per gallon ja kivistatud puuvili kuni 10 š. 6 d. per cwt.

Mis puutub liha ja mitmesuguste lihasaaduste sisseveosse, siis sisseveo tolli kolmandatele riikidele ei tule. Selle asemel reguleeritakse liha sissevedu kvantitatiivselt (quotadega), ja mis puutub peekonisse, siis asub Briti selle põhimõtte teostamisele niipea kui varemalt nimetatud Pig Commission on lõpetanud oma töö. Muuseas on Briti Kanadale lubanud aastast sisse vedada kuni 2.500.000 cwt. peekonit ja sinki (ham). Briti-Austraalia kokkuleppes selgub, et Austraalia kohustub piirama oma liha väljavedu Britisse ja järgmisel aastal ei ületa normi, mis välja veetud viimase aasta jooksul, mis lõppes 30. juunil 1932. 1933. a. jooksul mõlemad valitsused katsuvad saada kogemuste varal leida võimaluse, kuidas säilitada parem hind ja suurem reeglipärasus. Ka on Briti-Austraalia kokkuleppes stipulatsioon, et kui liha sisseveo reguleerimise tagajärjel lihasaaduste sisseveos Britisse tekib puudujääk, võib Briti valitsus lihasaaduste sisseveo piiramise ajutiselt anda vabaks.

Briti ja dominioonide kokkuleppeis leidub erireservatsioon ka munade, sulgloomade, või, juustu ja muude piimasaaduste kohta. Kuigi lepingud on sõlmitud 5 aastaks, garanteerib Briti ülal tähendatud ainete tollivaba sissevedu Britisse ainult 3 aastaks ja reserveerib endale õiguse Briti põllumajanduse huvides selle aja möödumisel dominioonide saadustele panna maksma kas preferentstolli või reguleerida sissevedu kvantitatiivselt quotaga.

Esialgsete katkendlike ja üksteisele vastukaivate ajalehtede teadete järgi konverentsi tulemusi hinnata püüdes peab ütlema, et on saavutatud paremaid tagajärgi kui varem kainetes ringkondades loodeti. Briti on jäänud vastustanud ja isegi suurendanud oma seniseid soodustusi dominioonidele, saades vastutasuks soodustusi ka oma väljaveole. Kui suured need viimased just on, ei ole praegu teada. Arvatavasti on ka midagi olulisemat kui peagu kõikidest Briti dominiooni-

de bilateraalsetest kokkulepetest labikäivad stipulatsioonid, et vastav dominioon Briti saadustele tollialanduste ja muul teel loob olukorra, kus nad ühesugustel tingimustel võivad võistelda kohaliku tööstusega, et Briti tööstustel oma valitsuse kaudu on õigus näit. Kanadas loodavas Tariff Board'is nõuda tollialandusi, viimasele oma andmeid ja kalkulatisoone esitades jne. Kuid paistab, et tervele reale Briti väljaveoaineile dominioonide uus soodustus seisab selles, et ei ole alandatud senist Briti tariifi, vaid kavatakse veelgi suurendada tariifi kolmandate maade suhtes, millest Britile on vähe kasu.

Nagu võib järeldada senistest kokkuvõtetest, jäid muud dominioonid alul enam-vähem ootama, mis sünnib Briti ja Kanada kui vanima ja mõjuvaima dominiooni vahel. Kanada tööstus on palju rohkem arenenud kui teistes dominioonides, nii et Kanada, kaitstes oma huve, mõnes suhtes rohkem kui küllalt kaitsis ka teiste omi. Teisest küljest oli nii Kanada kui teisedki esimeses järjekorras huvitatud oma toidu- ja toorainete väljaveost Britisse ja mis Kanada kätte oli võitnud, võis saada osaks ka teistele. Nii et pealähed löödi Briti ja Kanada vahel ja veel kuni 18. augustini oli selgusetu, kas ja missugune kokkulepe Briti ja Kanada vahel üldse sõlmitakse.

Et mõista Kanada kindlat vastuseisu, peab pidama meeles, et Kanadas peaminister Bennett'i režiimi all on peagu konstitutsiooniline diktatuur. Bennett on suur šovinist ja lokaalpatrioot, ja Kanada senised kõrged tollid olid sihitud peaaegselt Am. Ühendriikide kõrgete kaitsetollide vastu. Kuigi B., vastukaalaks Am. Ühendriikide mõjule, heal meelel näeb Briti abi, ei tähenda see veel, et ta Britile „väravad avab“. Bennett olevat väga lähedalt seotud mõjuvõimsa Canada's Manufacturers' Association'iga ja ta toimetavat suurel määral viimase näpunäidete järgi. Teisest küljest oli Kanadale praegu igas mõttes kahjulik teha väga kaugeleulatuvaid otsuseid tulevikuks,

kuna ta tõsiselt peab arvestama Am. Ühendriike, ja seal seistakse uute presidendivalimiste ja võib-olla ka uue fiskaalpoliitika eel. Kui Kanada sisseveotoll on madal, siis ujutatakse ta Am. Ühendriikide kaupadega üle, paneb ta maksma kõrged kaitsetollid, voolab Ühendriikide kapital Kanadasse, asutab seal tööstused, mille saadused siis tollivabalt välja veetakse kõikidesse impeeriumi maadesse. Edasi: vaatamata sellele, et Ottawas arutati impeeriumi ühise rahastusteemi küsimust, ei võidud seal selles suhtes vististi jõuda kuigi kaugele, nii et Kanada praegugi ei tea, missuguseks kujuneb rahanduspoliitika impeeriumi riikides, missugustega ta seob ennast majanduslikult ikka rohkem ja rohkem. Rahanduslikult on ta aga täiesti olenev New-Yorgist ja mitte Londonist.

Seepärast näinud paljud Kanada majandusringkonnad heal meelel, et kokkuleppes Britiga ei saa asja, ja et sellis olla veel criti kindel, tulnud välja Vene dumpingu küsimusega ühenduses Kanada metsa müügiga Britile. Kuid sellest raskusest saadi lõppeks siiski üle vormeliga, et see pole nii ja et vastastikused soodustused ehk paralüüsereb Briti-Kanada vahel maksuvaid soodustusi, siis keeldakse sissevedu niisugusest riigist ära.

Varem paistis, et Ottawas sõlmitud kokkulepetega, juriidiliselt võttes, moodustati eelistuskäitluse riikide grupp, missuguste omavahelised vahekorrad reguleeritakse enamsoodustuse alusel; soodustus, mille üks liige annab teisele, langub automaatselt kõikidele osaks. Kuid nüüd selgub, et see pole nii ja et vastastikused soodustused maksavad ainult niipalju, kui otsejoones ette on nähtud bilateraalsetes lepinguis. Nii näit.: Kanada ja Iiri vahel sõlmiti leping, kuid soodustused, mis Iiri annab Kanadale, ei lange osaks Britile, ja vastuoksa, Iiri ei saa kasutada soodustusi, mis Briti annab teistele dominioonidele.

Maksupeakomitee otsuseid.

Kas võib maksukomisjon maksukohuslast trahvida ärraamatute mittepidamise eest?

Järvamaa maksukomisjon otsustas trahvida maksukohuslast N. N. selle eest, et viimane ei pidanud ärraamatuid. See küsimus oli nüüd maksupeakomitees arutusel, kes tühistas Järvamaa maksukomisjoni otsuse järgmistel motiividel:

1. Ärimaksu komisjonidel on õigus trahvida

maksukohuslasi ainult maksustamiskorralduse seaduse rikkumiste eest (maksukorralduse seaduse VII osa).

2. Ärimaksu- ja maksustamiskorralduse seadused ei tee sunduslikuks ärraamatute pidamist äriettevõtteis, mis ei kuulu avalikule aruandmi-

sele; äriraamatud on ärimaksuseaduse mõiste järgi ainult läbikäikude ja tõeliste kasude või kahjude kindeldamise abinõud ja nende esitamine või mitteesitamine oleneb maksukohuslase enese tahtest (ärimaksu seaduse § 550 ja end. vene senati ukaas 31. okt. 1901. a. nr. 11278).

3. Kaubandusseaduse §§ 669—672 näevad küll ette, et äriettevõtted peavad äriraamatuid

pidama, kuid selle seaduse rikkumise eest karistamine ei ole antud maksukomisjonide võimkonda, kuna karistuse määramine neis asjus kuulub kohu kompetentsi nuhtl. seaduse § 1173 alusel.

Seepärast maksupeakomitee otsustas Järva-maa maksukomisjoni otsuse N. N. trahvimise asjas tühistada.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Kaubandus-tööstuskoja üleskutse maksukomisjonide liikmeile.

Mõnedest Tallinna maksukomisjonidest on Kaubandus-tööstuskojale teatatud, et maksukomisjonide kaasistujad (liikmed) oma kohuseid küllalt korralikult ei täida, õigel ajal istungeile ei ilmu, mistõttu istungid viibivad ja väljakutsutud inimesed asjata peavad ootama, või jälle varemalt lahkuvad, mistõttu istung tuleb katkestada. Mõned kaasistujad jäävat ette teatamata üldse istungile ilmumata, mistõttu istungit ei saa pidada.

Kaubandus-tööstuskoja juhib tema poolt valitud maksukomitee liikmete tähelepanu sellele, et iga kodanik, kes teatavad kohustused on enda peale võtnud, neid ka korralikult peab täitma. Kes ajutiselt ei saa ilmuda istungeile, see muretsegu selle eest, et teda asendaks koja poolt valitud asemik; kes aga üldse tahab loobuda oma ülesandeist, see teatagu sellest maksuinspektorile, kelle ettepanekul koda määrab uue kaasistuja.

Koda on teadlik selles, et maksukomisjonide istungid nõuavad palju ajakulu, on väsitavad ja pikapeale tüütavad. Kuid üldsuse huvides tuleb üksikuil siiski neid ohvreid kanda. Maksuaasta läheneb varsti lõpule ja siis võib uute valimistega värskemaid jõude tööle rakendada. Seni tuleb aga korralikult kohuste täitmist jätkata, mille eest kaupmeeste ja töösturite ringkonnad on tänulikud.

Kaubandus-tööstuskoja suur- ja keskkaubanduse sektsiooni täiskogu koosolek.

Kaupmehed nõuavad krooni hoidmist.

Esmaspäeval, 5. skp., pidas Kaubandus-tööstuskoja suur- ja keskkaubanduse sektsioon oma

täiskogu koosoleku, kus tuli arutusele terve rida põlevaid päevaküsimusi ja valusalt arvustati valitsuse majanduspoliitikat. Pragused kitsendavad korraldused lõikavad rängalt kaupmeeste lihha, meie väliskaubandust juhitakse asjatundmatult, kaubalepingud on sõlmitud ebakasulikult. Puudub ühtlane ja sirge joon majanduspoliitikas, iga valitsus seab üles uued põhimõtted majanduse juhtimisel, elatakse alatise kroonikukutamise kartuse all, mis ühenduses uute maksude ähvardustega tekitab kapitali põgenemist ja mõttetuid investeerimisi. Raha kaob majanduslikust ringvoolust ja kitsikus aina suureneb. Kuigi osa kaupu on demonopoliseeritud, kestavad valuutakitsendused edasi, seega puudub korralduste ja määruste vahel kooskõla. See ainult õhutab musta börsi tegevust. Kaupmeeskond nõuab, et krooni kurss tuleb hoida püsiv, et kaotataks kitsendused kaubanduslikul alal, et kaupmeeskond vabalt saaks oma energia rakendada loovale tööle.

Edasi arutati läbikäigumaksu küsimust, mille seaduseelnõu kohta koja nõunik R. Berendsen andis pikema ülevaate.

Koosolek jõuab otsusele, et keeruline läbikäigumaksu seaduseelnõu tuleb heita kõrvale, selle asemel aga muuta praegu maksvat ärimaksuseadust sääraselt, et kõik ärid ja ettevõtted, olgu kas üksikettevõtted või avalikule aruandmisele kuuluvad kooperatiivid või riigi- või omavalitsuste ettevõtted, kuuluksid ühtlaste normide alusel maksustamisele nende läbikäikude (mitte puhaskasu) alusel, vaatamata sellele, kas äri on saanud kasu või kahju. Sel juhtumil kaoks eraettevõttele puhaskasumaks, avalikule aruandmisele kuuluvail ettevõttele aga kapitali- ja kasu- protsendimaks. Selle läbi võiksid riigikassa sissetulekud tõusta umbes paar miljonit krooni aastas.

Kaupluse sellide ja kaupluse õpilaste seadus, mis kajas välja töötatud ja kaupmeeste organisatsioonidele arvamise avaldamiseks saadetud, vaadati läbi ja tehti eelnõus mõningaid parandusi.

Ka arutas sektsiooni täiskogu veokaupluste küsimust, mis viimasel ajal eriti rohkearvuliselt täidavad laatu ja turge nii maal kui ka linnades, tehes kohapealseile äridele lubamatut konkurentsi. Säärased veoärid maksavad lubade eest kõigest 30 krooni, kuna nad mingisuguseid muid makse ei maksa. Kauplevad nad aga suureviisiliselt igasuguse kaubaga ja võivad seetõttu, et nad makse ei maksa, müüa odavamini kui kohapealsed ärid, kellel rängad maksud. Koosolek asub seisukohale, et veokauplustel põhiärimaks tuleb tõsta võrdseks II järgu äritunnistuse hinnale.

Lõppeks kaaluti konjunktuur-büroo asutamise küsimust, mille ellukutsumist mõnelt poolt on soovitatud. Leiti, et praegusel crakordisel ajal, kus kõik riigid väliskaubandusele teevad takistusi tollide ja kontingentide näol, mis sageli üle öö muutuvad, pole mingit mõtet ega vajadust säärase büroo järele, mis niikuinii midagi konjunktuuri kohta ei saaks ennustada.

Meie eksportkaubandusele on välisturud ja seal valitsev olukord seevõrra hästi tuntud, et ta konjunktuurbüroo abi ei vaja, ennem võiks see olla ümberpöördult: büroo võiks hankida informatsiooni meie eksportööridelt. Sama võiks ütelda ka meie siseturu kohta.

Edasi arvab sektsioon, et meie kaubanduse ja tööstuse edu ja areng vajab eeltingimusi, mis kaotaks närvliku õhkkonna, mis juba kauemat aega on valitsemas meie majanduslikus elus. Kodanikul pole usku homsesse päeva, tehakse kõmu krooniga, keegi pole kindlustatud, millise tolliga ta varemalt tellitud kaubad kätte saab. Kaubanduse ja tööstuse avalikõigusliku esinduse arvamisi arvestatakse vähe või ei arvestata sugugi. Kõik see loob õhkkonna, mis lämmatab majandusliku elu ja halvab ettevõtlikkust. Neid puudusi ei paranda mingisugune konjunktuurbüroo, vaid olukorda võiks muuta ainult rahuliku õhkkonna loomisega. Kaupmeeskond asub seisukohal, et ei tuleks eelistada üht majandusharu teisele ja et valitsusel tuleks tõsiselt arvestada Kaubandus-tööstuskoja arvamisi küsimusis, mis puutuvad kaubandust ja tööstust. Rasketest aegadest pääsevad riigid üle kodanike kaasabil. Seda kaasabi pole meil peagu sugugi kasutatud. Selles peitub suur viga, mida ei kõrvaldaks ükski konjunktuurbüroo.

Äride register augustikuu teisel poolel.

Registreeritud firmad:

1. Söögisaal Athen, Art, Tallinn, Uus t. 3, omanik Oscar-Friedrich Art.
2. Ida Baumann, Tartu Narva t. 2, koloniaal- ja veinikauplus.
3. Minna Baumann, Tartu, Raekoja 2, nahkkindalööstus.
4. Minna Elias, Võru, Jüri t. 9, pudukauplus.
5. Uus Jockey Club, Helene Epstein, Tallinn, Viru 1, suka-, kinda-, kübara- ja pesuäri, prokurist Salomon Epstein.
6. Juuli Jalak, Türi, Viljandi t. 50, toiduainetekauplus.
7. Marie Kaivo, Tallinn, Puuvilja 12, toiduainetekauplus.
8. Hans Kangro, Tartu, Lootuse 25, toiduainetekauplus.
9. Selma Kikerist, Haapsalu, Kalda 4, pagariäri.
10. Anastasia Kinnas, Polli v., Peraküla, segakauplus.
11. Meeta Kirspuu, Tallinn, Kollane 3, toiduainetekauplus.
12. Artur Krooni, Tallinn, Kaupmehe 22, toiduainetekauplus.
13. Julie Kurenõmm, Tallinn, Dunkri 6, söögimaja.
14. Jalanõudetööstus Fortuna Vulf Kveit, Tallinn, V. Tartu mnt. 29—3.
15. Olga Kübar, Tallinn, Härjapea t. 18, toiduainetekauplus.
16. Jüri Lellep, Tartu, Narva t. 70, pagariäri.
17. Marie Leoke, Narva-Jõesuu, pagariäri.
18. Jaan Lille, Tallinn, Valge t. 13, toiduainetekauplus.
19. Kohvik-söögisaal Johanna Luts, Nõmme, S. Pärnu mnt. 67.
20. Tiido Mae, Vesneri v., vesiveski.
21. Karl Maser, Tallinn, Lühike jalg 6, värvi-erilakitööstus.
22. Salme Minn, Riisipere v., Sooniste, liha- ja toiduainetekauplus.
23. Arthur-Heinrich Neumann, Tallinn, Vilmsi 24, lihakauplus.
24. Velly Prink, Tallinn, Luise 25, toiduainetekauplus.
25. Natalie Pruuli, Tartu, Peetri 18, toiduainetekauplus.
26. Vilmar Pulk, Tartu, Raekoja 50, koloniaal- ja tarbeainetekauplus.

27. August Rebane, Tartu, Narva t. 80, liha- ja vorstikauplus.
28. J. Reitel ja A. Takjar, Tallinn, Rahu-kohtu 4, toiduainete- ja piimakauplus. Täisühing, täisosanikud Johanna Reitel ja Alma Takjar, osakapital Kr. 100.—.
29. Adolf Ruddin, Tallinn, Tõnismägi 16, puuhoov.
30. Tee- ja söögimaja Julie Sanberg, Tallinn, Estonia pst. 27.
31. Osvald Sarik, Tallinn, Lutri 26, toiduainetekauplus.
32. Amilde Schönberg, Tallinn, Vene 7, kirjutusmaterjaali- ja raamatukauplus.
33. Vassili Sobov, Narva-Jõesuu, Suur-Lootsi 14, teemaja.
34. Fedi Sommer, Tallinn, Koidu t. 40, koloniaal- ja õllekauplus.
35. Juuksetööstus Orion, Antonina Soosaar, Tallinn, S. Tartu mnt. 7.
36. August Soplepmann, Tartu, Mäe t. 41, toiduainetekauplus.
37. Ludvig Sternfeldt, Tartu, Riia 43, toiduainetekauplus.
38. Vidrik Sööt, Tartu, Tähe 65, koloniaal-, veini-, likööri- ja õllekauplus.
39. Järva-Jaani villatööstus Harald Teslon, Kuksema v., Metsataguse as., villakraasimis-, ketramis- ja vatitööstus.
40. Põletispuude kauplus Küttejõud Haja Tsõpukov, Tallinn, Imanta 33.
41. Nahaparkimistööstuse u.-ü. Sillaotsa R. Tõnuri ja Ko., Ambla v., usaldusühing, täisosanik Reinhard Tõnuri, osakapital Kr. 1.500.—.
42. Luise Uukkivi, Tallinn, Endla 34, toiduainetekauplus.
43. Julius Vasemägi, Rakvere, Tööstuse 1, toiduainetekauplus.
44. Alma Vipper, Tartu, Vene 20, toiduainete- ja piimakauplus.
5. Eesti speditiooni aktsiaselts, end. Kniep & Verner, juhatuse asukohaks on Tallinn Mundi 3—4.
6. Leida Kondor Tartus käsitööäri Rüütli tänavalt 5 üle viinud Promenadi t. 5.
7. Jaan Krüüner jätkab äritegevust Rannu valla apteegis (varem pidas apteeki Krüüneri vallas).
8. Vulf Kveit, Tallinnas, V. Tartu mnt. 29 asunud naha-agentuur-komisjoniäri lõpetanud, samas asuvat karbitööstust peab edasi.
9. Pauline Lastau oma segakaupluse Liigvalla vallast üle viinud Avanduse valda, Simuna alevikku.
10. Joosep Lever avanud Tallinnas Laada pl. Tselluloosi passaažis nr. 53 pesutöökoja (varem reg. Tallinn Laada pl. 64 riide- ja pudukauplus).
11. Ed. ja J. Loskit & Ko asukohaks on Tartu Uus Savi 1 (varem asus Tähe 72).
12. Emilie Marka Tartus Tähe 61 asunud kudumistööstuse üle viinud samale t. 70.
13. Friedrich Martinson Mustvee al. Tartu t. 38 peab koloniaal-, pudu-, kirjutusmaterjaali-, napsi-, likööri- ja õllekauplust, Mustvee alevis Tartu t. 33 asunud segakaupluse likvideerinud.
14. Elfriede Michelson toiduainetekaupluse Tallinnast Fählmanni 12—10 üle viinud Pärnu Hommiku 5.
15. Fritz Muelhaupt & Ko arsti- ja kirurgitarvete müük asub Tallinnas Viru t. 21, end. asuk. Müürivahe 31—4.
16. Aktsiaselts Nael, Tallinn, Kopli 11, lahkunud juhatuse liige Artur Hüüs ja surma läbi volinik Eduard Kuusik. Uueks juhatuse liikmeks valitud August Kimberg.
17. A.-s. „Osta“, Tallinn, Estonia p. 217, maksujõuetuks tunnistatud, varanduse vannut. hooldajaks määratud vann. adv. abi Ferdinand Vellner, Tallinn, Harju 45.
18. Fa. „Pachel ja Ko“, Tallinn, Aia 10, täisosanik Artur Pachel tunnistatud maksujõuetuks kaubanduslikul alal. Varanduse vannut. hoold. vann. adv. Arnold Jaks, eluk. Tallinn, S. Roosikrantsi 15—9.
19. Elvine Piirat, Tallinnas, lõpetanud äritegevuse Lutri 26 asuvas toiduainetekaupluses, kauplust Magasini 3-b peab edasi.
20. Efrosine Rebane jätkab äritegevust avades vanakraamikaupluse Pärnus, Vilmsi tän. 8.
21. Saapaliistude tööstus Kaley, Eduard Saar tööstuse Uus-Kalamaja t. 9-a üle viinud Os-kari tänavale 4-a, Tallinnas.

Registreeritud muudatused:

1. Voldemar Golding üle viinud liha-kaupluse Sireli tänavalt 13 Katusepapi 14, Tallinnas.
2. Paul Hammelmann Tallinnas Viljandi t. 5 asunud toiduainetekaupluse üle viinud Koidu tänavale 114.
3. Paul Johannson, ajakirjanduse kesk-lao Pressa Tallinna osakonna, asukoht Rataskaevu 5 (enne S. Karja 11), prokurist Gustav-Herbert Saksen.
4. Otto Kepmann, Tallinnas Juurdeveo t. 7 asunud toiduainetekaupluse üle viinud samale tänavale 22.

22. Helene Siig, Tallinnas, S. Tartu mnt. 50 asunud mööblikaupluse üle viinud S. Tartu mnt. 10.
23. Ferdinand Steinberg, Tartus, vilja- ja linakaupluse üle viinud Jaama tänavalt 101 samale tänavale 99.
24. Taavet Sunts, Tartus Söögiturg, Au- värava majas asunud seemne- ja segakaup- luse üle viinud Kauba 15—II k.
25. A.-s. Tartu Pank, Tallinn, Kinga 1, Georg Tenti allakirjutamise õigus kustunud. Voli- tatud Nikolai Tuttelberg alla kirjutama pan- ga kindlustusjaoskonna eest, koos esimese allkirja õiguslikega.
26. „Tesloni villatööstus“, Tallinn, Har- ju 45, või Müürivahe 2, firma nimetus muu- detud järgmiseks: „Villa kraasimis-, ketra- mis- ja vativabrik Harald Teslon“.

Tegevuse lõpetamine registreeritud:

- Karl Ainomäe, Tallinn, Endla 41, toidu- ainete- ja piimakauplus.
- Helmi Ehrenwert, Tartu, Mäe 41, toiduainete- ja piimakauplus.
- Rudolf Ehrmann, Tallinn, S. Roos- krantsi 17—1, kingsepatarbeainete- ja naha- kauplus.
- Helene Hallap, Tartu, Aleksandri 8, pudu- ja moeäri.
- Helene Heiberg, Tallinn, Pikk 43—4, naisterahva üliiriete tööstus.
- Aleksander Jalakas, Tallinn, Dunkri 6, söögimaja.
- Hollandi pesukauplus Herman Johanson, Tallinn, Mundi t. 3.
- Helene Juuro, Tallinn, Siiversi tän. 5, toiduainetekauplus.
- Nikolai Koolmann, Tallinn, S. Tartu mnt. 7, juuksetööstus.
- Söögisaal Athen, Mai Kork ja Liisa Kosenkranius, Tallinn, Uus tän. 3.
- August Köster, Tallinn, Rahukohtu 4, toiduainetekauplus.
- Arnold Kütt, Tuhala vald, Tammiku as., koloniaalkauplus.
- Hilda Lember ja Lydia Jürgens, Nõmme, S. Pärnu mnt. 200, pudukauplus.
- Hans Martinson, Mustvee alev, Tartu t. 38, koloniaal-, pudu-, kirjutusmaterjaali-, napsi- ja õllekauplus.
- Emilie Münt, Tartu, Pikk 34, piimapood.
- Nikolai Netšajev, Tallinn, Katuse- papi 1, kaltsudeladu.
- Anna Oks, Tallinn, S. Tartu mnt. 53, klaasi- ja värvikauplus.
- Meta Pajor, Tallinn, Puuvilja t. 12, toidu- ainetekauplus.
- Jaan Pallon, Tartu, Rackoja 42, talu- rahvakauplus.
- Salme Prosallik, Tallinn, Uus 2, pa- gariäri.
- Amalie Rammo, Tallinn, Luise 25, toidu- ainetekauplus.
- Jüri Vanakesa, Nõmme, Raudtee 12, toiduainetekauplus.
- Friedrich-Villem Vanatalu, Tar- tu, Suurturg 16, seemne- ja tapeedikauplus.
- Vilhelmine Viibur, Tallinn, Endla t. 34, toiduainetekauplus.
- Irene Volmar, Tallinn, Härjapea t. 18, toiduainetekauplus.
- Stella Elsa Zankson, Tallinn, Valli tän. 2, saapakauplus.

Abieluvaranduse lahutamise lepinguid.

Varanduse lahutajate nimed	Mis ajast	Riigi Teat. lisade nr. nr.	Elukoht
Part, August ja abikaasa Marie, sünd. Vahter .	20. VI 32.	R. T. lisa 16 VIII 32 nr. 64	Tallinnas, S. Juhkentali 40.
Kirsch, Johan ja abik. Juliana, sünd. Borisova	28. VI 32.	„	„ Seebi t. 4—15.
Hallikas, Christoph Hansu p. ja abik. Miili Mihkli t.	8. VII 32.	„	„ V. Ameerika 45—7.
Alamaa, Robert Johani p. ja Martinson, Ella Mardi t.	8. VII 32.	„	„ Imanta 32.
Jar, Anton ja abikaasa Marie.	8. VII 32.	„	„ Hollandi 20—6.
Epstein, Salomon ja abik. Helene, sünd. Dama- mantat	8. VII 32.	„	„ Koidula 24.
Partsa, Jaan ja abik. Sophie, sünd. Aljama. .	17. VI 32.	„	„ Tondi 16-d.
Kree, Jakob ja abikaasa Mari, sünd. Erlbaum .	1. VI 32.	„	„ Inglise v.

Majanduslikke teateid kodu- ja välismaalt.

Laevasõidu ringkondade märgukiri vabariigi valitsusele.

Teisipäeval, 30. aug. s. a., võttis härra riigivanem vastu Laevaomanike Ühingu esindajad, kes esitasid valitsusele kaks märgukirja ning selgitasid ligi tunniajalistel läbirääkimistel ligemalt laevasõidu seisukorda ja vajalisi samme laevanduse raske seisukorra kergendamiseks. Esiimeses märgukirjas juhitakse valitsuse tähelepanu sellele, et viimastel kuudel on laevasõidu kriis muutunud veelgi raskemaks, kuna prahid on järjest langenud, mis tingib tungiva vajaduse abinõude leidmiseks, et ära hoida meie laevade seismajäämist. Märgukirjas palutakse, et praegune valitsus annaks käigu eelmise valitsuse otsusele 28. juunist s. a., kus kiideti heaks ministerruumide vahelise komisjoni ettepanekud laevasõidu seisukorra kergendamiseks.

Teises märgukirjas juhitakse tähelepanu sellele, et vaatamata äärmisele kriisile ja raskele võistlusele, missugustes oludes meie kaubalaevastikul tuleb töötada, on kavatsus laevade ostumüüki koormata läbikäigumaksuga, missugust kulu ei tunta võistlevate välismaade laevadel ja mida ei ole nähtud meie teistel eksport-majandusaladel. See kavatsus on risti vastu eelmise valitsuse otsustele ja praeguse valitsuse deklaratsioonile ja annaks rahvamajanduslikult ainult negatiivseid tagajärgi, kuna just praegusel ajal on käimas rahvusvahelise laevasõidu alal ümberkorraldused, mida ka meie laevastik peab läbi logema, kui tahetakse ta elujõudu säilitada.

Läbirääkimistel juhti veel tähelepanu sellele ebaloomulikule seisukorrale, mis on tekkinud laevasõidu alal Venega, kes juba kevadest saadik mitte-ametlikult Eesti laevu ei prahi, sellega sulgedes eesti laevadele ühe ligidase prahituru.

Härra riigivanem oli väga huvitatud laevasõidu alasse puutuvaist küsimusist ja lubas need võlta vastavate ministritega lahendamisele.

Tähelepanuks laevajuhtidele.

1931. a. 1. juulist ei nõua mitmed riigid nende lipu all sõitvaid laevadelt teise riigi sadamaisse sõitmisel laeva tervishoiu tunnistuse viseerimist konsulite poolt. Nende riikide nimestikus esines ka Greeka. Nüüd on aga Prantsuse saatkond teatanud, et siin on tegemist arusaamatusega, kuna Greeka seadusandluse järgi või-

vat laeva tervishoiu tunnistuste viseerimisest vabanemine järgneda ainult vastastikuste või rahvusvaheliste vormiliste kokkulepete põhjal. Seni on saarased kokkulepped Greekaga sõlminud Saksamaa, Prantsusmaa, Suur-Britannia ja Hollandi. Järelikult peavad Eesti laevad Greeka sadamaisse sõites esitama tervishoiu tunnistused, mis varustatud Greeka konsulite viisumitega.

Kaupade vahetus N. Venega augustikuus.

N. Venest on Eestisse augustikuus tulnud kaupu kokku 69 vagunit kogukaaluga 883 tn. Sellest arvust on olnud 14 vag. 186 tn. kuusepakke, soola 18 vag. 306 tn., kasekoort 14 vag. 47 tn. ja kaoliini 13 vag. 216 tn. Muid kaupu on tulnud mõned üksikud vagunid.

Sama aja jooksul on Eestist N. Venesse kaupu läinud kõigest 14 vag., kokku 29 tn., sellest arvust masinaid ja nende osi 8 vag. 24 tn., majakraami 2 vag. 2 tn., segakaupu 2 vag., veinid 1 vag. 1 tn. ja üks sõiduauto 1 vag. 2 tn.

Hoiatus mõne hollandi lilleäri eest.

Meie peakonsulaat Rotterdams teatab, et hollandi lilleäride keskkoha Hillegomi linnapea palub hoiatada asjast huvitatud firmasid järgmiste sealsete lilleäride eest:

„Blumenhof“,

„La Reine“,

„Aurora Bulb Nurseries“ ja

„Bloembollenhandel Hollandia“, Hillegom Voorhout'is, kellede n. n. direktor H. Bruhl (sakslane), elukutselt habemeajaja, koos oma käsilastega tüsatab kergeusklikke igasuguste kõlavate ja paljulubavate kuulutustega. Lähemate teadete saamiseks nimetatud äride kohta soovitakse pöörduda Hillegomi pürjermeisteri poole.

Eelnimetatud „äride“ omanik või tema ärijuhid kaubitsevad ka firma „Tulipa Nurseries“ nime all, mille asukoht Hillegom'is (Hollandis).

Valuutamüügi vabaksandmine Daanis.

27. augustil andis Daani kaubandusministeerium välja määruse valuuta äraandmise kohustuse kaotamise kohta. Läbirääkimised selle küsimuse üle ministeeriumi ja Natsionaalpanga vahel kestsid juba pikemat aega, kuid alles nüüd,

kus väliskaubanduse bilanss kahe kuu jooksul on olnud tunduvalt aktiivne ja sellele lisaks Natsionaalpangal ka korda läks saada välislaenu, osutus võimalikuks pangal loobuda vanast korrast, mille järgi valuuta pidi ametliku kursiga üle antama valitsuse poolt selleks volitatud pankadele.

Välismaalt saada olevate summade kojutoomise kohustus jääb edaspidi endiselt maksma. Kaubelda välisvaluutaga võivad, spekulatsiooni ärahooldmiseks, ainult selleks volitatud asutused. Valuutaga kauplemise õigust laiendatakse aga kuuldavasti kõikide pankade ja fondibörsi liikmete peale. Natsionaalpanga poolt saadud väliskrediitide kohta puuduvad praegu veel ametlikud teated, kuid kuuldavasti on niisugust krediiti saadud mitmelt poolt. Kõigepealt olevat jõutud kokkuleppele Šveitsi pankadega, kus Natsionaalpank diskonteerib riigi obligatsioone, ja saavat sealt 20 milj. Šv. fr., seega umbes 25 milj. Tkr. Inglise pankades olevat korraldatud tratterkrediit kuni 1 või 1½ miljoni naela ulatuses. Viimane krediit antakse 3-kuiste tähtaegadega importfirmadele, kes ostavad kaupu Inglismaalt. Rootsist olevat saadud 10 milj. krooni.

Ühenduses äraandmise kohustuse kaotamise arutatakse väljavaateid tulevase Daani krooni kursi liikumise kohta. Tulevane kurss oleneb muidugi palju sellest, kui suur nõudmine välis-

valuuta järgi tuleb lähemal päevil. Üldiselt oodatakse välisvaluuta kursside väikest tõusu sellele järgneva langemisega. Mitmelt kohalt olevat kuulda arvamist, et kursside tasapind kujuneb sääraseks, et naela eest tuleb maksta 19.50 kuni 20 Daani krooni.

Läti valuutakomisjoni teadaanne kokkuleppe kohta Läti Panga ja Saksa Riigipanga vahel.

Rahaministeeriumi valuutakomisjon teatab, et vastavalt Läti Panga ja Saksa Riigipanga kokkuleppele kõik maksmised kaupade eest, mis Saksaamaalt sisse toodud, tulevad korraldada sissemaksu teel lattides Läti Panga Saksa Riigipanga arvele. Sissemaksu load tulevad nõutada valuutakomisjonilt, esitades dokumentaalseid tõendusi kaupade sisseveo kohta. Kui tehing on olnud Saksa markades, siis tuleb vastuväärtus maksta sisse lattides Riia või Berliini börsi ametliku kursi kohaselt vastavalt ostja ja kontrahendi kokkuleppele. Kui tehing on olnud mõnes teises valuutas (mitte lattides või Saksa markades), siis maksmine tuleb korraldada Riia börsi ametliku kursi järgi, välja arvatud juhtumid, kui kontrahentide vahel on olnud eraldi kokkulepe seasdulike tingimuste piirides.

Tolliteateid.

Maksudevalitsuse direktori ringkiri nr. 220.

Avaldatakse teadmiseks:

I

„Sisseveo üld- ja minimaaltollitariifide käsitamise määruse täiendamise määruse“ (RT 48 — 1932) alusel tuleb nõuda päritolutunnistust minimaaltollitariifi käsitusele võtmiseks ainult Portugalist pärit olevate kaupade kohta.

Alus: Majandusmin. resol. 19. VIII s. a.

II

Majandusministri otsusega 20. VIII s. a. on täiendatud Mõntu tollipunkti kaudu välja vedada lubatud kaupade nimekirja aerupaatidega.

III

Tollipeakomitee tunnistas:

I A. Sisseveotariifis.

Tubakalehtede pudemed, mis kujutavad enesest tubakalehtede sorteerimise ja pakkimise jäänuseid, t. t. § 21 p. 1 alla kuu-

luvaks kui vartega tubakalehed. (T. P. K. otsus 11. VIII 32. a. nr. 195.)

Seega tühistan oma ringkirja nr. 205 — 32./33. a. III p. 1.

Auto vedru tõuke sumbutaja (amortisaator) t. t. § 173 p. 1-c alla kuuluvaks kui auto osa eraldi nimetamata järgmistel põhjustel:

Kõne all olev kaup kujutab enesest auto vedru tõuke sumbutajat. Auto vedrud on maksva tollitariifi järgi autoosad eraldi nimetamata. Kuna vaidluse all olev kaup kuulub autovedru juure, siis tuleb ta ka kui eraldi nimetamatu tunnistada auto osaks. (T. P. K. otsus 11. VIII 32. a. nr. 193.)

Lõhnaõlipudeli pritskorgi tinast osa stantsitud reljeefiga t. t. § 163 p. 4 alla kuuluvaks järgmistel põhjustel:

Kõne all olev kaup on tinast teos kõrgete kohtadega — reljeefidega. Kas need reljeefid on valatud või stantsitud, t. t. § 163 p. 4 ette ei näe. T. t. § 149 p. 3 on ette nähtud

vasest teosed valatud reljeefidega. Kuna t. t. § 163 p. 4 sõna valatud puudub, siis tuleb sellest järeldada, et t. t. § 163 p. 4 on ette nähtud ka teissugused reljeefid kui valatud. (T. P. K. otsus 11. VIII 32. a. nr. 206.)

Mööbli pilte ja joonistusi ja nende kohta käivaid kirjeldusi sisaldav võõrkeelne raamat „Das Möbel“, milles pildid ja joonistused moodustavad suurema osa ja trükitud tekst peale mõneleheküljelise eessõna on ainult iga vastava pildi juures lühikese kirjeldusena pildis väljendatud mööbli liigi, konstruktsiooni, tarvitamise jne. kohta, t. t. § 178 p. 2 alla kuuluvaks järgmistel põhjustel:

S. v. tollitariifi § 178 p. 2 on ette nähtud võõrkeelsed raamatud, kaasa arvatud need, mis tekstis sisaldavad gravüüre või joonistusi. Kui suur viimaste sisaldavus võib olla, tariif ette ei näe. Sellest järgneb, et teksti võib raamatuis

ka vähem olla kui pilte või joonistusi. Kõne all olev kaup kujutab enesest trükitud mööblite kirjeldusi ühes selgitavate piltide ja joonistustega. Kuigi nendes trükitud raamatuis teksti on vähem kui pilte ja joonistusi, ei takista see kauba t. t. § 178 p. 2 alla määramist, sest kõne all olev kaup on tegelikult ikkagi trükitud raamatud. (T. P. K. otsus 28. VII 32. a. nr. 183.)

Lapse lutu osad pehmest kummist t. t. § 215 p. 2-b alla kuuluvaks kui pudukaup lihtne, eraldi nimetamata, järgmistel põhjustel:

Kõne all olev kaup ei ole lapse mänguasi, ta ei ole ka harilik tarbeasi, vaid ta kannab pudukauba iseloomu ja seepärast peab kuuluma t. t. § 215 p. 2-b alla kui eraldi nimetamata pudukaup, lihtne. (T. P. K. otsus 28. VII 32. a. nr. 187.)

Toiduainete turg.

London.

12. IX.

Nisu, kaal — 496 Ingl. naela = 225 kg.	
Northern Manitoba sh	28/3
Hard Winter ”	
Rosario Santa ”	27/6
Jahu, kaal — 280 Ingl. naela = 127 kg.	
Manitoba £	
Austraalia ”	
Kansas ”	
Odrad, Kanada nr. 3, kaal —	
370 Ingl. naela = 170 kg. . . sh.	20/
California, kaal — 424 Ingl. naela = 192 kg. ”	27/3
Kaerad, kaal — 320 Ingl. naela = 145 kg.	
La Plata sh.	15/7 ¹ / ₂
Canada nr. 2 ”	19/3
3. IX. Linad, cif. per tn.	
Riga Livonian Z. K. £	43.0—44.0
Pärnu H. D. ”	40.0
Slanetz U/A Medium ”	48.0
Bacon, kaal 112 Ingl. naela	
Iiri sh	88 0
Daani ”	56.0—58.0
Hollandi ”	58.0
Munad, — 120 tk.	
Inglise ”	14.9—15.9
Daani ”	13.—13.9
8. IX. Või, per cwt. (50 kg.)	
Daani ”	124/—
Läti ”	—
Leedu ”	—
Eesti ”	—
Siberi ”	—
Uus Merimaa ”	—
Austraalia ”	—

Hamburg.

Nisu.	
Sisemaa, tonni eest Rmk.	10.90—11.—
Manitoba, cif 100 kg. eest term. fl.	—
Western II, cif 100 kg. eest ”	—
Hard Winter, cif 100 kg. eest term. ”	5.60
Ameerika jahu \$	3 ³ / ₄ —4 ¹ / ₄
Rukis.	
Sisemaa, tonni eest loco Rmk.	8.60.—8.65
Kaerad.	
Sisemaa, tonni eest ”	7.30—7.50
Odrad, suve.	
Sisemaa, tonni eest ”	8.70.—9.10
Odrad, talve.	
Sisemaa, tonni eest ”	8.45—8.55
Suhkur, cwt. (50 kg.)	
Hollandi, laadimisel sh	—
Tšehho — do — ”	8/1 ¹ / ₂
Poola — do — ”	8/1 ¹ / ₂
Riis, Burmah II, 50 kg. eest	” 9/6
Rasv, tierces = 191 l.	
American Purelard \$	—
Steamlard ”	—
8. IX. Berliin.	
Või, tsentneri eest (50 kg.)	
Sisemaa või I sort Rmk.	111.—
” ” II ” ”	101.—
” ” III ” ”	92.—
Eesti ”	120.—
Läti, punane ”	122.—
” must ”	119.—
Soome ”	119 ¹ / ₂
Siberi ”	104—122
Daani ”	—

Välisbörsid.

	L O N D O N										
	30. VIII	1. IX	2. IX	3. IX	5. IX	6. IX	7. IX	8. IX	9. IX	10. IX	12. IX
Frank . . .	88.65	88.40	88.46	88.65	88.71	88.65	88.96	89.09	89.03	89.15	89.09
Dollar . . .	3.4737	3.4662	3.4687	3.4737	3.4762	3.4762	3.4862	3.49	3.4862	3.4912	3.4887
Rootsi kroon	19.487	19.475	19.485	19.495	19.49	19.485	19.49	19.495	19.49	19.495	19.50
Daani kroon	19.445	19.385	19.39	19.38	19.34	19.36	19.30	19.30	19.29	19.29	19.295
Norra kroon	19.96	19.95	19.95	19.945	19.955	19.95	19.95	19.95	19.935	19.92	19.89
Saksa mark	14.62	14.57	14.582	14.625	14.65	14.62	14.67 ^{7/8}	14.69	14.68	14.685	14.665
Soome mark	233.—	233.—	233.—	233.—	233.—	232.75	233.—	233.—	233.—	233.—	233.—
Floriin . . .	8.6375	8.6125	8.6250	8.6350	8.6475	8.64	8.6725	8.6975	8.6925	8.6975	8.6875
Liira . . .	67.78	67.56	67.62	67.75	67.68	67.71	67.90	68.09	68.08	68.—	67.96
Helveetsia fr.	17.945	17.87 ^{1/2}	17.91	17.945	17.99	17.96	18.035	18.09	18.03	18.10	18.085
Tšehhosl. kr..	117.25	117.12	117.12	117.25	117.62	117.25	117.50	118.—	117.75	118 —	117.75
Belgia frank	25.07	24.99	25.02	25.08	25.08	25.065	25.16	25.19	25.17	25.20	25.185
Sillingid . . .	29.75	29.25	29.50	30.55	29.37	29.37	29.50	29.50	29.50	29.50	29.37
Slott . . .	31.—	31.—	31.—	31.—	—	31.—	31.—	31.—	31.12	31.18	31.—
Pengo . . .	27.50	27.12	27.—	27.12	27.—	27.—	27.50	26.62	26.50	26.25	20.37
Latt . . .	17.50	17.25	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50	17.50
Litt . . .	36.—	36.—	36.—	36.—	36.—	36.—	36.—	36.—	36.—	36.—	36.—
Tšerv. . .											
Eesti kroon .	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50	12.50
Höbe p/unts	18 ^{9/16}	18 ^{7/16}	18 ^{1/4}	18 ^{7/16}	18 ^{9/8}	18 ^{13/16}	18 ^{9/16}	18 ^{3/8}	18 ^{1/16}	18 ^{1/4}	18 ^{1/8}
Plaat. p/unts				167/6—						167—	
Kuld p/unts .				170/—						170/	

	B E R L I N										
	30. VIII	1. IX	2. IX	3. IX	5. IX	6. IX	7. IX	8. IX	9. IX	10. IX	12. IX
Naelsterling .	14.625	14.61	14.61	14.63	14.65	14.645	14.67	14.71	14.68	14.70	14.69
Frank . . .	16.515	16.515	16.515	16.515	16.51	16.515	16.51	16.50	16.50	16.50	16.50
Dollar . . .	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213	4.213
Rootsi kroon	75.—	75.—	75.—	75.—	74.55	75.05	75.15	75.35	75.20	75.30	75.30
Daani kroon	74.75	75.30	75.30	75.40	75.45	75.65	75.85	76.—	75.95	76.10	76.10
Norra kroon	73.20	73.20	73.20	73.30	73.35	73.35	73.40	73.65	73.55	73.70	73.70
Soome mark	6.27	6.27	6.28	6.28	6.29	6.29	6.30	6.32	6.31	6.31	6.32
Floriin . . .	169.90	169.80	169.80	169.75	169.70	169.70	169.70	169.40	169.40	169.40	169.40
Liira . . .	21.60	21.62	21.62	21.62	21.625	21.65	21.65	21.63	21.63	21.63	21.63
Helveetsia fr.	81.60	81.63	81.61	81.57	81.49	81.49	81.45	81.32	81.28	81.25	81.24
Belgia frank	58.40	58.40	58.40	58.40	58.395	58.395	58.395	58.37	58.37	58.37	58.37
Eesti kr. . .	110.59—	110.59—	110.59—	110.59—	110.59—	110.59—	110.59—	110.59—	110.59—	110.59—	110.59—
	110.81	110.81	110.81	110.81	110.81	110.81	110.81	110.81	110.81	110.81	110.81

Tallinna börsikomitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekirjad ja hinnad (en gros).

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski
saadused. Hinnad arvatud 50
kg. eest ühes valge punvil-
lase kotiga.

Kroonid.

Kroonid.

Saiajahu poolsõre 100 kg. 43.—
„ sõre „ 45.—

Pütilljahu:

Jahud: nisu, pehme, Ameerika
ja Inglise 100kg. —

Rukkipütill patent (à 50 kg.) 100 kg. 31.50

„ sõre, Ameerika
ja Inglise „ —

„ harilik „ 28.50

„ № 3 „ 27.50

„Eesti Parem“ saiajahu (à 50 kg.) „ 40.50

„Kalev“ „ 38.—

„Taara“ „ 37.—

„Kungla“ „ 31.—

„Sampo“ „ 25.—

Manna „ 45.—

Granular „ 41.50

„J. Puhk ja Pojad“ suurveski

Jahu: rukki „ 15.20—16.00

rukkipütill „ 27.50—31.50

nisu, pehme —

sõre „ 27.00—45.00

Kaerahelbed (herkulo) 1 kg. 0.29

A/S. Rotermanni teh.		100 kg.	Kroonid.			Kroonid.
Jahu: rukki		"	16.00—17.00	Koks, kütte	1000 kg.	55.00
" püül		"	26.20—27.00	Kütteturvas (riigi turbatööst.)	"	10.00
" nisu, pehme — sõre		"	23.60—46.60	Põlevkivi, I-a, fr. ladu Tallinn,		
Nisu, Eesti, riigihind		"	17.—21.—	netto	"	5.50
" külvi, suvi „Rubin“		"	—	" I-b, „ „ „	"	4.90
Rukis, Eesti, riigihind		"	14.—	" II s. „ „ „	"	4.00
Kaerad, toidu, Eesti		"	10.—	" III s. „ „ „	"	2.20
" Vene		"	—	Toorõli, fr. ladu Tallinn, netto	100 kg.	6.25
Odrad, õlle, Eesti		"	—	Raskeõli „ „ „	"	9.25
" toidu, Eesti		"	—	Estobituumen A, B, C tünnid. br.	"	9.75
Herned, peluskid, külvi		"	—	" D. E. (pigi) „ „	"	9.75
Vikid		"	—	Katuselakk, „ „ „	"	10.00
Ristikhein, punane, siberi, külvi		"	—	Fenolaat, tünnides, netto	"	8.75
" punane, läti, külvi		"	—	Karbolineum „Estokarbolineum“		
Riis, Burma II		"	45.00—46.00	A & B, netto	"	14.75
Kartulid, eksport		"	—	„Estokarbolineum“ C, netto	"	12.75
" tärglisevabrikud		"	—	Raualakk, tünnides, netto	"	20.75
Kartulitärklis „Supérieure“		"	28.00—30.00	Imbutusõli A, netto, tünnides	"	8.75
Siirup, kartuli, 420/0		"	32.00	" B „ „ „	"	8.00
Glükoos		"	28.00	" C „ „ „	"	7.25
Või, eksport, I sort	1 kg.	"	1.10—1.15	Asfaltmastiks „ „ „	"	6.25
Margariin, välismaa	"	"	—	Viljapuu-karbolineum, netto	Htr.	0.25
" kodumaa	"	"	0.65—0.75	Autobensiin „ „ „	"	0.27
Kaseiin, Eesti, toores	100 kg.	"	15.00	Diiselmootor-nafta	1 kg.	0.10
Juust „Schveitsi“, kodumaa	1 kg.	"	1.20—1.25	Mootor-petrooleum, fr. iga sihtj.	"	0.11
Munad, eksport, Is. (kast 360 tk.)	kast	"	10.80—11.25	-nafta	"	0.10
Kakao, Hollandi	1 kg.	"	1.60—2.10	Raud, sordi	100 kg.	8.25—8.75
Kohv, Rio, Santos jne.	"	"	5.00—5.50	" vits	"	11.50—15.00
" Kesk-Ameerika sordid	"	"	5.75—6.75	" plekk	"	12.00—20.00
Tee, laht., Orange Pekoe, Tseillon	"	"	6.00—6.50	" plekk, tsingitud	"	32.00—33.—
" " Orange Pekoe, Java	"	"	4.30—5.50	" talad	"	8.50—9.00
" " Moning, Hiina	"	"	5.35—5.85	Teras, inglise	"	70.00—100.00
Suhkur, peenike, valge, Saksa	100 kg.	"	—	" Saksa	"	70.00—100.00
" " Tšehhoslov.	"	"	—	" vedru	"	20.00—21.50
" " Inglise	"	"	43.50—44.00	" talla, ree	"	—
" " Poola	"	"	—	Inglitina	"	250.00—280.—
Sool, lahtine, Vene, fr. vagun	"	"	—	Seatina	"	30.00—35.00
jaam Irboska ja Narva	"	"	—	Vaskplekk, punane	"	150.00—170.00
" " Saksa	"	"	3.40	" valge	"	140.00—160.00
" " Poola	"	"	3.25	Tsinkplekk	"	45.00—50.00
Heeringad, Yarmouth, „Matties“ tünn	"	"	—	Masinaõli, poola	"	20.00—22.00
" Schoti „Matties“ I sort	"	"	35.00—40.00	" Ameerika	"	20.00
" " II „ „	"	"	—	Mootorõli	"	30.00—40.00
" " „Matfulls“	"	"	45.00	Autoõli, Ameerika	"	39.00—100.00
" Islandi, kuninga 1/1	"	"	33.00—36.00	Eesti Kiviõli O/Ü. Põlevkivi, küt-		
" " 1/2	"	"	18.50—20.00	teõli, tsistern. fr. Tallinn	"	5.5—6.1
Liha, sea, I sort	1 kg.	"	0.50—0.58	Linaseemneõli	"	44.00
Liha, looma, I sort	"	"	0.10—0.30	Värniits	"	46.00
Õlikoogid, linaseemne	100 kg.	"	10.00	Tsilindriõli, Ameerika	"	27.00—45.00
" päevalille	"	"	—	" Vene 280 ⁰	"	—
" puuvilla	"	"	—	" 320 ⁰	"	—
Jahu, päevalille	"	"	—	" Ameerika 280 ⁰	"	—
Segajõutoit I sort	"	"	—	" 320 ⁰	"	—
" II sort	"	"	—	Nafta, Vene	"	10.00—11.00
Sojatangud	"	"	—	" Ameerika	"	10.50—11.50
Nisukliid	"	"	7.25	" Poola	"	9.50—10.50
Maapähklikoogid	"	"	—	Petrooleum, Vene, tsisternid ja		
Loomajahu	"	"	7.25—9.25	vaadid	"	—
Puuvillane riie, Bjas, netto	meeter	"	0.45—0.56	" Am., tsistern. ja vaadid	"	10.00—11.00
" Mitkal	"	"	0.36—0.43	Bensiin, eesti, riigi põlevkivi-		
Lina „Petseri“, saatejaam	1000 kg.	"	—	tööstuse segabensiin, fr. Tallinn	"	36.50
" Võru	"	"	—	O/Ü. Eesti Kiviõli bensiin Estolin,		
" Liivi	"	"	—	tsistern. fr. Tall. ühes teedemaks.	"	34.00—35.50
" Tartu	"	"	—	Bensiin, Shell	"	38.00—41.00
Õililaseemned, 90% baas,		"	—	" Ameerika, I sort	"	—
saatejaam	100 kg	"	10	Piiritus, eksport (ekskl. vaat), fob liiter	"	—
Linaseemned, külvi, 95% baas,		"	—	Pesusooda, kodumaa	100 kg	7.00—8.00
saatejaam	"	"	11	Seebikivi	"	23.00—28.00
Kivisüsi, auru, Yorkshire,		"	—	Värvid, nigros., veessulav, välism.	1 kg.	5.50
2 korda pestud	1000 kg.	"	32.50—33.00	" tsinkvalge, välism.	"	0.50—0.55
" auru, Newcastle	"	"	31.00—32.00	" tinavalge,	"	0.61—0.65
Kivisüsi, sepa	"	"	36.—	" ooker,	"	0.14—0.18

	Kroonid.
Väetisained:	
Superfosfaat 18—20%	kott 3.75
Segafosfaat 22—23%	" 3.40
Kaalisool 40%	" 9.80
Salpeeter, tsüli	" 14.00
Lubisalpeeter	" 12.25
Lubiammonsalsalpeeter	" 13.75
Väavelhapu ammoniaak	" 12.00
Fosforiit, Eesti, 25—27%	" 3.20
Nitrofoska	" 21.00
Kondijahu	" 6.—
Paber, rotatsioon	100 kg. 23.20
Tsement, Portland, Kunda, pütt 170 kg, fr. Tallinn	tünn 7.90
Kriit, toores	100 kg. —
" pestud	" 3.75—4.50
Kivitorv	" 12.00
Puutorv	" 18.00
Lubi	" 3.50
Kips, jahvatatud	10.0 kg. 20.00
" krohvimise	" 36.60
Tellisivid, Is., Loksa, fr. Tallinn 1000 tk.	45.00—50.00
Silikaat I s., fr. vabrik	" 39.00—40.00
Tulitikud, originaalkast (5000 toosi)	" 130.—
Nahk, talla, Eesti	1 kg. 2.00—2.30
" " Ameerika, I s.	" 2.30—2.45
" " " II s.	" 2.00—2.20

Liverpooli börs. Puuvill.

American Fully Middling inglise naela (lbs) eest ingl. pensid (d) loko 6.85, okt. 6.64, det. 6.64, jaan. 6.66, märts 6.70, mai 6.74.

Peekonsigade nädalahinn. Tall. 4. IX—11. IX 1932.

Turg: kindel

Peekonsigade tapakaalud I sort II sort III/IV sort	
60—72 kg	0.46 (0.61) 0.42 (0.57) —
55—59,5 } 72,5—75 } 50—54,5 } 75,5—80 }	I eised kaalud ja sordid siseturu hinnad.

Juuremaks fondist iga I ja II sordi peekonse eest tapakaaluga 60—72 kg. 10.— kr. Klambreis tähendatud hinnad maksavad ühes riikliku juuremaksuga keskmiselt 65 kg sealt.

Lina Prahid:

Tallinn — Stettiin	1000 kg. Rmk. 15.—18.
" — Gent	1016 kg. sh 25/—
" — Dundee	" 27/6
" — Belfast	" 45/—
Puumaterjaalid Standard	
Tallinn — London	" sh 32/6
" — Hull	" 35/—
" — Manchester	" 42/6
" — Grangemouth	" 32/6
" — Belfast	" 50/—
" — Dundee	" 35/—
" — Antwerpen	" 30/—
" — Gent	" 30/—
" — Rotterdam	" hfl. 16/—
" — Amsterdam	" 17/—

Segakaup

Tallinn — Stettiin	1000 kg. Rmk. 18.—
" — London	1016 kg. sh 17/—40/—
" — Stockholm	1000 kg. rkr. 10.—30.—
" — Stettiin	võl, tünn Rmk. 1.50
" — London	" sh 2/6

Kartulid

Tallinn —	1000 kg. Ekr. —
---------------------	-----------------

Tallinna fondibörsi kursisedel.

		7 XI 1932	8. IX 1932	9. IX 1932	10 IX 1932	12 IX 1932	13. IX 1932
New-York	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	3.7275	3.7275	3.73	3.73	3.73	3.73
	M.	3.7775	3.7775	3.78	3.78	3.78	3.78
London 1 naelsterl.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	12.90	12.95	12.95	12.95	12.95	12.95
	M.	13.20	13.25	13.25	13.25	13.25	13.25
Berliin 100 s. riigim.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	88.10	88.10	88.10	88.10	88.20	88.25
	M.	90.10	90.10	90.10	90.10	90.20	90.25
Helsingi 100 soome m.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	5.50	5.50	5.55	5.55	5.55	5.55
	M.	5.70	5.70	5.75	5.75	5.75	5.75
Stokholm 100 rootsi kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	66.—	66.—	66.25	66.25	66.25	66.25
	M.	68.50	68.50	68.75	68.75	68.75	68.75
Kopenh. 100 daani kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	63.25	66.75	66.75	66.75	67.—	67.—
	M.	68.75	69.25	69.25	69.25	69.50	69.50
Oslo 100 norra kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	64.25	64.50	64.75	64.75	64.75	64.75
	M.	66.75	67.—	67.25	67.25	67.25	67.25
Pariis 100 prants. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	14.60	14.60	14.60	14.60	14.60	14.60
	M.	14.90	14.90	14.90	14.90	14.90	14.90
Amsterd. 100 floriini	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	150.—	150.—	149.75	149.75	149.75	150.—
	M.	153.—	153.—	152.75	152.75	152.75	153.—
Riig 100 latti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—
	M.	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45	72.45
Zürich 100 helv. fr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.10	72.10	72.—	72.20	72.—	72.—
	M.	73.60	73.60	73.50	73.70	73.50	73.50
Brüssel 100 belgat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	51.65	51.65	51.65	51.65	51.70	51.70
	M.	53.05	53.05	53.05	53.05	53.10	53.10
Milaano 100 liirat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	19.15	19.15	19.10	19.10	19.15	19.15
	M.	19.80	19.80	19.75	19.75	19.80	19.80
Praha 100 tšehh. kr.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	11.05	11.05	11.05	11.05	11.05	11.05
	M.	11.40	11.40	11.40	11.40	11.40	11.40
Viin 100 austr. sh.	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	53.50	53.50	53.50	53.50	53.50	53.50
Budapest 100 pengot	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	65.—	65.—	65.—	65.—	65.—	65.—
Varssav 100 slotti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	41.75	41.75	41.75	41.75	41.75	41.75
	M.	43.25	43.25	43.25	43.25	43.25	43.25
Kaunas 100 litti	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	37.15	37.15	37.20	37.20	37.20	37.20
	M.	37.75	37.75	37.80	37.80	37.80	37.80
Moskva 100 rubla (tšekk)	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	—	—	—	—	—	—
	M.	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75	193.75
Danzig 100 guld-nat	T.	—	—	—	—	—	—
	O.	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—	72.—
	M.	74.—	74.—	74.—	74.—	74.—	74.—